



**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2467/22-S

Název	Střední zdravotnická škola, Beroun, Mládeže 1102
Sídlo	Mládeže 1102, 266 01 Beroun - Město
E-mail	reditelka@szsberoun.cz
IČO	00 640 808
Identifikátor	600 019 497
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Leona Machková
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Mládeže 1102, Beroun - Město
Inspekční činnost na místě	13. – 15. prosince 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky (dále „MZ“) ve zkušebních obdobích let 2019–2022.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny- výdejny. K 30. září 2022 se ve střední škole vzdělávalo 219 žáků (naplněnost 88 %) v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou, z toho v oboru Praktická sestra 140 žáků (121 žáků v denní formě vzdělávání a 19 žáků 2. ročníku zkráceného tříletého studia kombinované formy vzdělávání) a v oboru Zdravotnické lyceum 79 žáků 1., 2. a 3. ročníku

v denní formě vzdělávání. Od předešlé inspekční činnosti v roce 2019 se celkový počet žáků výrazně nezměnil, avšak počet žáků denní formy vzdělávání podstatně vzrostl (přibližně o 50 %). Došlo ke změně vzdělávací nabídky školy. Od školního roku 2020/2021 byla rozšířena vzdělávací nabídka školy o vzdělávání v oboru Zdravotnické lyceum. Naopak již nejsou přijímáni žáci do oboru Sociální činnost. Vzdělávání v oboru Praktická sestra navázalo na vzdělávání v oboru Zdravotnický asistent, nejsou však již přijímáni žáci do pětileté kombinované formy studia.

K termínu inspekční činnosti škola evidovala sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a šestnáct žáků-cizinců, z toho tři s částečnou jazykovou bariérou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) v koncepčních záměrech důsledně reagovala na závěry z předešlé inspekční činnosti ve školním roce 2018/2019. Vzdělávací nabídka byla redukována o studijní obor a formu vzdělávání s vysokou neúspěšností žáků ve společné části MZ (obor Sociální činnost, pětileté studium v kombinované formě vzdělávání). Ke zvýšení úspěšnosti žáků ve společné části MZ vedení školy uskutečňuje řadu opatření, zejména se zaměřením na pravidelnou podporu žáků ohrožených školní neúspěšností či na výměnu zkušeností učitelů zejména v předmětové komisi jazyků i na podporu jazykového vzdělávání (výuková metoda CLIL, zahraniční projekty). Od předešlé inspekční činnosti jsou opatření průběžně upravována a doplňována na základě systematické evaluace jejich účinnosti. Po každém maturitním období ředitelka vyhodnocuje dopady konkrétních opatření, určuje příčiny nižší míry účinnosti daného opatření a stanovuje postupy ke zlepšení výsledků žáků v následujícím období.

V rámci přijatých opatření byly realizovány pozitivní změny v organizaci vzdělávání v předmětech společné části MZ, např. zvýšení časové dotace výuky anglického jazyka zařazením předmětu anglická konverzace či dělení hodin výuky českého jazyka a literatura v maturitním ročníku. Přiležitost ke zlepšení v této oblasti má však škola v odstranění nevhodné kumulace týdenní hodinové dotace předmětu (např. matematiky) do jednoho vyučovacího dne v některých třídách, která omezuje možnosti pro postupné zařítí učiva, jeho procvičení a upevnění.

Uplatňovaný systém řízení odpovídá velikosti a zaměření školy. Ze záznamů z poradních orgánů ředitelky a z rozhovorů s pedagogy je zřejmé, že škola pravidelně vyhodnocuje úspěšnost žáků u MZ. Konkrétní postupy ke zlepšení ve společné části MZ byly řešeny zejména ve vztahu k cizím jazykům.

Kontrolní činnost a hospitační činnost vedení školy je účelně zaměřena mj. na výuku předmětů společné části MZ a většinou vyúsťuje v doporučení ke zlepšení kvality vzdělávání. Pozitivem je vzájemná hospitační činnost učitelů předmětů společné části MZ, především v anglickém jazyce, která přispívá ke sdílení zkušeností z výuky, např. při využívání osvědčených online výukových materiálů a platform.

Výuku předmětů společné části MZ zajišťují odborně kvalifikovaní pedagogové, převážná většina působí ve škole dlouhodobě. Český jazyk a literaturu, cizí jazyky a přibližně 80 % výuky matematiky vyučují učitelé s příslušnou předmětovou specializací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánovité. Jednou z jeho priorit je práce s digitálními technologiemi, jejichž efektivní využití bylo v části hospitované výuky zaznamenáno. Ve vztahu k MZ další vzdělávání pedagogů převážně zohledňuje potřeby školy v dané oblasti. Učitelé se zúčastnili vzdělávání k organizačnímu zajištění průběhu MZ, aktivit zaměřených např. na podporu vícejazyčnosti, mediální výchovy či na sdílení poznatků

z výuky matematiky. Příležitostí ke zlepšení je zaměřit další vzdělávání na aktivizační metody ve výuce.

Činnost školního poradenského pracoviště je zajišťována úzce spolupracující výchovno u poradkyní a metodičkou prevence, obě absolvovaly příslušné specializační studium. Ve školním roce 2022/2023 bylo poskytování poradenských služeb rozšířeno o činnost školního psychologa. K podpoře žáků s potřebou podpůrných opatření přispívá zejména jejich včasná identifikace a informování vyučujících o potřebách žáků i pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. Podpora žáků-cizinců s částečnou jazykovou bariérou je účelně zajišťována v součinnosti s pedagogy i vedením školy, což bylo patrné z průběhu vzdělávání.

Materiální podmínky umožňují výuku předmětů společné části MZ. Od předešlé inspekční činnosti se zvýšilo využití digitální techniky ve vzdělávání mj. pro sdílení výukových materiálů nebo práci ve výukovém software. Ve výuce jsou rovněž efektivně využívány cizojazyčné časopisy i slovníky.

Přijímací řízení probíhá s využitím jednotné přijímací zkoušky. Od přijímacího řízení pro školní rok 2022/2023 byla pro uchazeče o obor Zdravotnické lyceum do kritérií pro přijetí vhodně začleněna hranice minimální úspěšnosti v jednotné přijímací zkoušce z českého jazyka i z matematiky. Z podrobných výsledků uchazečů v jednotné přijímací zkoušce je zřejmé, že uchazeči o obor Zdravotnické lyceum jsou ve srovnání s uchazeči o obor Praktická sestra při zkouškách úspěšnější. V obou oborech je však úspěšnost žáků v jednotné přijímací zkoušce ve srovnání s příslušnou skupinou oborů vzdělání v ČR opakovaně mírně podprůměrná.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitované výuky byla příznivá pracovní atmosféra. Hodiny byly pečlivě připravené s jasným vymezením cíle a tématu i převážně vhodně strukturované. V jejich závěrečné fázi však vyučující jen ojediněle zařazovali vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle s ohledem na dosažený učební pokrok žáků. Účinnost vzdělávacího procesu v některých případech snižovala nižší pestrost metod a forem výuky s nerovnoměrným zapojením žáků. Rovněž nebyl v potřebné míře vytvářen prostor pro jejich souvislejší mluvený projev, případně pro jejich obsahově náročnější komunikaci. Ve vyšších ročnících bylo patrné cílené zaměření výuky na přípravu žáků k MZ, především k úspěšnému zvládnutí didaktických testů.

V českém jazyce a literatuře převažovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací žáků, ojediněle i s jejich skupinovou činností. Výklad byl účelně podpořen počítačovými prezentacemi, usnadňujícími zejména pořízení poznámek. Vhodně byla zařazena i audionahrávka. Znalosti i aktivita žáků byly v jednotlivých třídách rozdílné, aktivnější byli žáci v prvním ročníku. Učitelky průběžně kladly podnětné otázky, na které však žáci často odpovídali jen velmi stručně. Příležitost ke zlepšení je ve využití vzájemného žákovského dialogu v rámci hodiny, v aktivnějším zapojení ostatních žáků v průběhu ústního zkoušení atp. Ve výuce byla účelně využita práce s uměleckými i neuměleckými texty. Z hospitované výuky i z rozhovorů s pedagogy je však zřejmé, že žákům činí potíže porozumět zadání i obsahu textu, orientovat se ve funkčních stylech, slohových postupech i v nalézáni konkrétních jazykových prostředků. Čtenářská gramotnost je v rámci školy rozvíjena obvyklými postupy, žáci navštěvují knihovny, příležitostně divadelní představení, jednotlivci se účastní i předmětově zaměřených soutěží a olympiád.

Účinnost výuky cizích jazyků (anglický, německý a ruský) ovlivňoval do značné míry přístup učitele a množství jeho pedagogických zkušeností. V převážné části hodin se

vyučujícím dařilo vhodně podpořit rozvoj slovní zásoby žáků i osvojení základních gramatických struktur, v maturitním ročníku také dovednost poslechu s porozuměním. Zařazení práce s cizojazyčným časopisem rovněž rozvíjelo dovednost žáků získávat potřebné informace z tematicky zaměřeného textu. Nižší důraz byl však kladen na rozvoj interaktivních řečových dovedností žáků, jenž byl umožněn pouze v přibližně třetině výuky využitím kooperativních forem práce. Žáci dodržovali nastavená pravidla práce, v menší části výuky však zvolené vzdělávací strategie, zejména neadresné dotazování třídy jako celku, nevedly k aktivnímu zapojení všech žáků. K podpoře názornosti probíraného učiva i k žákovské prezentaci byla účelně využita didaktická technika. Žáci prokazovali rozdílnou úroveň jazykových znalostí a dovedností, výuka však byla jen minimálně obsahově či časově diferencována. Rovněž jen ojediněle byly využity příležitosti ke vzájemnému hodnocení či sebereflexi žáků.

Hospitovaná výuka matematiky byla přibližně z jedné třetiny zaměřena na výklad nového učiva, ze dvou třetin pak na jeho procvičení, upevnění i na ověření míry jeho osvojení žáky. Výklad byl jasný a srozumitelný, postupováno bylo vhodně od jednoduššího k obtížnějšímu učivu. Učitelky se při výkladu nové látky snažily využívat dosavadní znalosti žáků. Do komunikace s vyučujícími se však zapojovali jen jednotlivci. V početnějších třídách tak chyběla cílenější aktivizace ostatních žáků. Efektivní a dobře organizovaná byla skupinová práce v prostředí platformy Techambition využitá v třetině hospitované výuky. Při prezentaci výsledků této práce bylo zaznamenáno jinak ojedinělé vedení žáků ke slovnímu komentáři zvoleného postupu a jeho odůvodnění. Pozitivem bylo i vedení žáků k logickému uvažování, uplatnění prvků diferenciace ve vztahu k rychlejším žákům a střídání různých druhů úloh, včetně typových příkladů z didaktických testů společné části MZ. Učitelky podporovaly i alternativní postupy řešení zadaných úloh. Rovněž průběžně ověřovaly, zda žáci výpočtům rozumí. Z průběhu hospitované výuky a ze sebereflexe žáků bylo zřejmé, že žákům činí problémy orientace v zadání a v pochopení některých úloh, zejména slovních s delším textovým zadáním.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální výsledky vzdělávání žáků škola zjišťuje standardními nástroji, především písemným a ústním zkoušením. K interní evaluaci znalostí a dovedností žáků v předmětech společné části MZ jsou rovněž využívány opakováně zadávané typové didaktické testy. Od předešlé inspekční činnosti se zlepšilo informování žáků a jejich zákonnych zástupců o průběžné klasifikaci i absenci efektivnějším využitím školního informačního systému včetně online platformy. K informování zákonnych zástupců žáků dále slouží individuální konzultace či třídní schůzky.

Z rozboru průběžných výsledků vzdělávání je zřejmé, že po obnovení prezenční výuky ve školním roce 2021/2022 se ve srovnání s obdobím distančního vzdělávání snížil podíl žáků prospívajících s vyznamenáním, naopak se mírně zvýšil počet žáků neprospívajících. Z komparace výsledků žáků ve školním roce 2021/2022 se srovnatelným obdobím s plně prezenční výukou (školní rok 2018/2019) však vyplývá, že se v oboru Praktická sestra v denní formě vzdělávání průběžné výsledky žáků zlepšily, podíl žáků prospívajících s vyznamenáním vzrostl o polovinu, zároveň se podíl žáků neprospívajících výrazně nezměnil. Z průběžných výsledků žáků oboru Zdravotnické lyceum je patrné, že v tomto oboru se žákům průběžně daří dosahovat velmi dobrých výsledků, ve školním roce 2021/2022 přibližně čtvrtina žáků prospěla s vyznamenáním, neprospěli pouze jednotlivci.

Z podrobného rozboru výsledků žáků rovněž vyplývá, že po obnovení prezenční výuky došlo ke zhoršení motivace žáků k účasti ve vzdělávání. Průměrná absence ve výuce

ve školním roce 2021/2022 v oboru Praktická sestra činila přibližně 150 hodin na žáka, což je přibližně o čtvrtinu více než v předcházejícím obdobím s plně prezenční výukou (školní rok 2018/2019). Z mezioborového porovnání je patrné, že po období distančního vzdělávání nejsou k účasti ve výuce dostatečně motivováni ani žáci oboru Zdravotnické lyceum, jejichž průměrná absence ve školním roce 2021/2022 byla přibližně 180 hodin na žáka. Pozitivním zjištěním je, že důsledné uplatňování přijatých opatření proti záškoláctví se projevilo snížením neomluvené absence žáků.

Z individuálních výsledků žáků je zřejmé, že vyšší neúčast ve výuce byla zpravidla spojena s podprůměrnými výsledky a často souvisela rovněž s předčasným odchodem ze vzdělávání. Škola má v této oblasti přiležitost ke zlepšení, neboť např. ve školním roce 2021/2022 jen přibližně polovina žáků denního studia oboru Praktická sestra úspěšně MZ ukončila vzdělávání v době stanovené rámcovým vzdělávacím programem.

Výsledky školy ve společné části MZ se od předešlé inspekční činnosti postupně zlepšovaly v důsledku uplatňovaných opatření, týkajících se mj. některých změn vzdělávací nabídky. V maturitních obdobích 2019 a 2020 byly celkové výsledky žáků výrazně negativně ovlivněny vysokou hrubou neúspěšností žáků oboru Sociální činnost a žáků oboru Zdravotnický asistent kombinované formy vzdělávání (pětileté studium). V maturitním období 2021 v oboru Sociální činnost již žáci nekonali MZ. V témež období došlo v oboru Zdravotnický asistent ve srovnání s předchozími obdobími k podstatnému zlepšení, hrubá neúspěšnost žáků (podíl žáků neúspěšných u MZ nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) ve společné části MZ činila přibližně 8 % (v roce 2019 dosahovala 75 %, v roce 2020 byla cca 30 %). Přesto i v tomto období byla hrubá neúspěšnost žáků horší než průměr v dané skupině oborů, který činil pouze 3 %. Z podrobné analýzy je však zřejmé, že se dosažená hrubá neúspěšnost týkala pouze žáků kombinované formy vzdělávání, všichni žáci denní formy vzdělávání MZ konali a uspěli. V maturitním období 2022 hrubá neúspěšnost ve společné části MZ mírně vzrostla, neboť čtyři žáci po přihlášení nekonali MZ (neuzavřeli úspěšně maturitní ročník). Zároveň tři žáci neuspěli v didaktickém testu z českého jazyka a literatury (jeden současně také z anglického jazyka). Hrubá neúspěšnost žáků tak dosáhla přibližně 22 %, tj. byla v celorepublikovém srovnání mírně vyšší než průměr v příslušné oborové skupině (16 %). Žáci pětiletého studia kombinované formy vzdělávání od tohoto období již nekonají MZ (ve škole se již nevzdělávají).

Z podrobného rozboru výsledků ve společné části MZ je zřejmé, že se postupně zlepšovala úspěšnost žáků především v didaktickém testu z cizího jazyka. Dílčí maturitní zkoušku z matematiky si žáci volili jen minimálně, vyjma maturitního období 2021, kdy byla preferována zejména žáky pětiletého kombinovaného studia.

Realizovaná opatření ke zvýšení úspěšnosti žáků ve společné části MZ, např. pravidelné doučování, individuální konzultace, průběžné zadávání a vyhodnocování typových didaktických testů, podpora jazykového vzdělávání výukou některých předmětů v anglickém jazyce se projevila postupným podstatným snížením hrubé neúspěšnosti žáků, jež v posledních dvou maturitních obdobích 2021 a 2022 již jen mírně přesáhla průměr v příslušné skupině oborů při celorepublikovém srovnání. Nastavený systém přijímání opatření na základě podrobné evaluace výsledků žáků u MZ a vyhodnocování jejich účinnosti je však nezbytné i nadále důsledně uplatňovat.

Závěry

Vývoj školy

- došlo ke změně vzdělávací nabídky školy, od školního roku 2020/2021 se žáci vzdělávají v oboru Zdravotnické lyceum a škola nerealizuje vzdělávání v oboru Sociální činnost
- zvýšil se počet žáků denní formy vzdělávání
- opatření ke zlepšení činnosti školy realizovaná na základě zjištění předešlé inspekční činnosti se projevila podstatným snížením hrubé neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky

Silné stránky

- systematická evaluace přijímaných opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra využití aktivizujících metod a forem práce podporujících zapojení žáků do výuky předmětů společné části maturitní zkoušky, menší důraz na vedení žáků k samostatnému mluvenému projevu a k obsahově náročné komunikaci
- nižší účinnost opatření ke snížení absence žáků ve výuce
- vyšší hrubá neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- aktivizovat žáky ve výuce, rozvíjet komunikační dovednosti žáků, uplatňovat diferenciaci výuky podle potřeb a jazykové pokročilosti žáků
- zintenzivnit další vzdělávání pedagogů v oblasti aktivizačních metod a forem výuky
- realizovat opatření ke snížení absence a ke zvýšení úspěšnosti žáků a vyhodnocovat jejich účinnost

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů příjmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
2. Koncepce rozvoje školy 2020–2024, opatření ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části MZ a jejich účinnost, strategie předcházení školní neúspěšnosti
3. Personální dokumentace pedagogů vyučujících předměty společné části MZ – stav k termínu inspekční činnosti

4. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyučujících předměty společné části MZ, vyhodnocení plánů – školní roky 2020/2021 až 2022/2023
5. Evidence žáků (školní matrika) vedená elektronicky, včetně údajů o výsledcích vzdělávání žáků – stav k termínu inspekční činnosti (vzorek)
6. Dokumentace přijímacího řízení pro školní roky 2020/2021 až 2022/2023, údaje o úspěšnosti uchazečů v jednotné přijímací zkoušce pro školní roky 2018/2019 až 2021/2022 (vzorek)
7. Rozvrhy vyučovacích hodin – školní rok 2022/2023
8. Třídní knihy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště (vzorek), stav k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
11. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání – stav k termínu inspekční činnosti
12. Školní řád střední školy, stav k termínu inspekční činnosti
13. Záznamy z pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
15. Žádost o změnu zápisu údajů v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. prosince 2022
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-877/19-S
17. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. září 2022
18. Webové stránky školy <https://www.szsberoun.cz/>, stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu cs.i.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.